

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 4582/2022
09.11.2023. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Весне Субић, председника већа, Зорана Хаџића и Мирјане Андријашевић, чланова већа, у парници тужиља АА и ББ, обе из ..., које заступа пуномоћник Милоје Цветић, адвокат из ..., против тужених ВВ и ГГ, обоје из ..., које заступа пуномоћник Оливера Бабић адвокат из ..., ради побијања дужникових правих радњи одлучујући о ревизији тужених изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 1884/22 од 12.10.2022. године, у седници већа одржаној 09.11.2023. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДА СЕ пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж 1884/22 од 12.10.2022. године и предмет **ВРАЋА** истом суду, на поновно одлучивање о жалби тужиља.

Образложење

Пресудом Основног суда у Рашкој П.бр. 530/21 од 08.02.2022. године, одбијен је као неоснован, тужбени захтев тужиља АА и ББ, обе из ..., да се утврди према туженима ВВ и ГГ да је изјава о одрицању од наслеђа коју је дала њихова мајка ДД у оставинском поступку који је вођен пред Основним судом у Рашкој у предмету број О. бр. 301/17 у погледу двособног стана површине 70м² ближе описаног у изреци пресуде, из става 1. тачке 1. решења о наслеђивању О. бр. 301/17 од 21.03.2019. године, без правног дејства у односу на тужиље за висину потраживања у износу од 4.108.080,00 динара према дужнику АА, по правоснажним пресудама Основног суда у Рашкој на име тужиље АА, и то П1 366/06 од 17.05.2007. године, П1 551/08 од 25.02.2009. године и на име тужиље ББ П1 559/08 од 14.05.2009. године као и да су тужени дужни да тужиљама дозволе намирења потраживања у износу од 4.108.080,00 динара са законском затезном каматом почев од 28.02.2019. године па до исплате од продаје горе наведеног стана, па су тужиље обавезане да туженима солидарно, на име накнаде трошкова парничног поступка плате износ од 177.750,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 1884/22 од 12.10.2022. године укинута је пресуда Основног суда у Рашкој П.бр. 530/21 од 08.02.2022. године и пресуђено тако што је усвојен тужбени захтев тужиља у целини и тужени обавезани да тужиљама солидарно исплате на име накнаде трошкова парничног поступка износ од 552.255,00 динара.

Против правоснажне пресуде донете у другом степену тужени су благовремено изјавили ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је оценио да је изјављена ревизија дозвољена, у смислу члана 403. став 2. тачка 3. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11...10/23), па је испитао побијану пресуду, применом одредбе члана 408. Закона о парничном поступку и утврдио да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању у првостепеном поступку, правоснажним пресудама Основног суда у Рашкој П1 551/08 од 25.02.2009. године, П1 366/06 од 17.05.2007. године и П1 448/08 од 14.05.2009. године СЗР „... кидс“ власника ДД из ... обавезана је да тужилама исплати износе на име неисплаћених зарада ближе наведених у тим пресудама, на основу којих су донета и решења о извршењу. Правоснажном пресудом Основног суда у Рашкој П.бр. 168/16 од 10.11.2016. године утврђено је да је ДД по основу стицања у брачној заједници стекла право својине на ½ стамбене зграде укупне површине 706 м² која се по листу непокретности број .. КО ... води као својина ДД и налази се у ..., у улици ... број .., земљишту које се налази под припадајућим делом зграде и земљишту које служи за редовну употребу тог дела зграде. Истом пресудом утврђено је да је ДД по основу стицања у брачној заједници стекла право својине на једној идеалној половини намештаја, опреме и кућних апарата који се налазе у наведеном објекту и да је стекла право својине на једној идеалној половини теретног моторног возила (ципа) и путничког моторног возила, ближе описаних у пресуди, које се воде као својина ДД. Служби за катастар непокретности у Рашкој је поднет захтев за упис права својине на једној идеалној половини наведених непокретности, по основу пресуде Основног суда у Рашкој П.бр. 168/16 од 10.11.2016. године, али решење није коначно, што произлази из изјашњења наведене Службе од 18.06.2020. године. Правоснажним решењем Основног суда у Рашкој О. бр. 301/17 од 21.03.2019. године ДД се одрекла наслеђа које јој по закону припада иза смрти свога оца ЂЂ из ..., па су њена деца, овде тужени, по праву представљања оглашени за законске наследнике иза смрти њиховог деде ЂЂ, на имовини коју између осталог чини и двособан стан који се налази у ..., на кат. парцели број .., уписан у листу непокретности број .. КО

Имајући у виду овако утврђено чињенично стање, првостепени суд је одбио као неоснован тужбени захтев, сматрајући да тужиле у току поступка нису пружиле доказ да дужник нема довољно средстава за намирење њихових доспелих новчаних потраживања, односно нису пружиле доказ да је правна радња ДД – њена изјава о одрицању од наслеђа на наведеном стану предузета на штету тужила као поверилаца и да услед извршења овакве радње нема довољно средстава у имовини дужника за испуњење њихових доспелих потраживања, па нису испуњени услови из члана 280. став 1. и став 2. Закона о облигационим односима за усвајање тужбеног захтева. Првостепени суд је, поред писмених доказа, имао нарочито у виду и исказе тужила у којима су оне навеле да теку извршни поступци против ДД ради намирења њиховог потраживања, да су оне наплатиле своја потраживања једним делом али не у целости, као и да им је познато да мајка тужених, ДД поседује велику кућу у центру града,

неколико локала и два моторна возила. У том смислу тужиље нису доказале инсолвентност дужника, односно нису предузеле све законом дозвољене радње којима би доказале да су оштећене дужниковим поступањем те да своја потраживања управо због тога не могу да намире, а што су биле дужне да докажу у смислу члана 231. став 2. Закона о парничном поступку.

Другостепени суд је, након што је одржао расправу, укинуо првостепену пресуду и усвојио тужбени захтев, сматрајући да је битна чињеница што решење којим се дозвољава упис мајке тужених по пресуди тог суда П.бр. 168/16 од 10.11.2016. године, а којим је она стекла својину са $\frac{1}{2}$ идеалног удела на непокретностима и покретним стварима, још увек није коначно, те да су тужиље стекле могућност да побијају изјаву мајке тужених о одрицању од наслеђа на наведеном стану у корист тужених. Ово нарочито имајући у виду да у време подношења предлога за извршење ДД није била власник непокретности које је касније добила у парничном поступку по основу стицања у брачној заједници.

Основано се у ревизији указује да другостепени суд није на поуздан начин утврдио да ли су тужиље, као повериоци мајке тужених, исцрпе све могућности и правна средства у извршним поступцима за намирење својих потраживања, која су средства намирења предлагана и да ли су у току поступка мењана средства извршења, након гашења предузетничке радње и гашења рачуна и након што је мајка тужених постала сувласник са $\frac{1}{2}$ на непокретностима у КО ... и покретним стварима (намештају и моторним возилима), што је тужиљама било познато, како су се и саме изјасниле у својим исказима. Мајка тужених је постала власник наведених покретних и непокретних ствари на основу пресуде из 2016. године, а изјаву о одрицању од наслеђа на спорном стану је дала у оставинском поступку иза смрти њеног оца касније, па су тужени решењем Основног суда у Рашкој из 2019. године оглашени за наследнике на спорном стану. Другостепени суд такође није утврђивао шта се дешавало у извршном поступку након што је мајка тужених постала сувласник непокретности и покретних ствари које је стекла у брачној заједници, имајући у виду одредбе Закона о извршењу и обезбеђењу и могућност извршног повериоца да уз предлог за извршење, што значи и уз предлог за промену средства извршења, поднесе исправу подобну за упис права својине извршног дужника уколико је неко треће лице уписано на непокретности, а у конкретном случају то је правоснажна пресуда Основног суда у Рашкој П.бр.168/16 од 10.11.2016. године.

Имајући у виду све наведено за сада се не може прихватити становиште другостепеног суда да су тужиље доказале инсолвентност њиховог дужника, мајке тужених, што је један од услова који мора бити кумулативно испуњен са условом постојања потраживања, да би тужиље, као повериоци мајке тужених, могле да побијају њену изјаву о одрицању од наслеђа дату у оставинском поступку 2017. године, након што је донета пресуда којом је утврђено њено право својине са $\frac{1}{2}$ на покретним и непокретним стварима у КО ..., а што је и тужиљама било познато.

Из наведених разлога ревизија тужених је усвојена, а побијана пресуда другостепеног суда укинута.

У поновном поступку другостепени суд ће поступити по наведеним примедбама, поуздано утврдити да ли постоје услови из члана 280. став 1. и став 2.

Закона о облигационим односима, након чега ће донети нову, на закону засновану пресуду.

С обзиром да одлука о трошковима поступка зависи од коначног успеха странака у спору, другостепена пресуда је укинута и у делу одлуке о трошковима поступка.

Из наведених разлога одлучено је као у изреци решења, на основу члана 416. став 1. Закона о парничном поступку.

Председник већа-судија
Весна Субић,с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић